

Landbruksnytt

Østre Toten kommune • juni 2025

Innhold i dette landbruksnytt

Brann i landbruket – fagdag på «Helt på jordet»!	1
Tilskudd til drenering av jordbruksjord	2
Tilskudd ved produksjonssvikt	2
Nye satser for RMP 2025	3
Innovasjon Norge	3
Førsteårskontroll floghavre	4
Fjerning av kantsoner og tiltak i vassdrag er søknadspliktig	4
Skogfond og tilskudd	4
Skogsbilveger	4
Bondens nettverk – når du trenger støtte!	5
Lagring av rundballer	5
Unngå at landbruksplast spres i naturen	5
Bekjempelse av kjempebjørnekjeks og andre fremmede arter – grunneiers ansvar	6
Saker som skal på høring	6
Ferietid på landbrukskontoret	6
VIKTIGE (SØKNADS)FRISTER	7
Kontakt oss!	7

Brann i landbruket – fagdag på «Helt på jordet»!

I år byr «Helt på jordet» på en hel uke med matglede, matfag og matberedskap. Det blir mange spennende aktiviteter fra mandag 18. august til uka avsluttes med matfestival og «mædda på jordet» lørdag 23. august. Les mer på festivalens nettside [Helt på jordet](#).

Vi vil spesielt trekke fram fagdagen om brann i landbruket, som arrangeres **onsdag 20. august**.

Vi anbefaler så mange som mulig å få med seg denne! [Foreløpig program for dagen finner du her](#).

Festivalen arrangeres av faglagene i landbruket, Mat fra Toten, Lena Handelsstandsforening og Østre Toten kommune.

HELT
PÅ JORDET

Tilskudd til drenering av jordbruksjord

God drenering er avgjørende for å kunne øke produksjonen, og et viktig tiltak for å tilpasse jordbruket til et klima med stadig kraftigere og hyppigere nedbørsperioder. God drenering reduserer erosjonsfaren, og bidrar til bedre vannkvalitet i nærliggende vassdrag.

Hvis du leier eller eier jordbruksareal som tidligere er grøftet, kan du søke tilskudd til drenering. Dette kan du gjøre [elektronisk via Altinn](#).

For å få utbetalt tilskuddet, må du sende inn en skriftlig anmodning. Dette kan du gjøre når du har fått innvilget dreneringssøknaden din og kan dokumentere gjennomført arbeid. Vi ønsker at du ber om utbetalingen digitalt. Vi minner også om at du må legge ved [det obligatoriske rapporteringsskjemaet](#).

Satser for drenering

Tilskudd til drenering av jordbruksjord, avgrenset til systematisk grøfting, profilering og omgraving, utgjør inntil 4 000 kroner per dekar. Ved annen grøfting kan du få 61 kroner per løpemeter grøft, begrenset oppad til 4 000 kroner per dekar.

Mer informasjon om ordningen og søknadsskjema finner du [Landbruksdirektoratets nettside](#). Det er løpende søknadsfrist.

Per 26. juni har vi igjen 27 684 kroner i tilskudd, og vi kommer mest sannsynlig ikke til å få mer fra Statsforvalteren i år. Totalt har vi innvilget over 1,6 millioner kroner til søknader i 2025.

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Tilskudd ved produksjonssvikt

Foretak som kan dokumentere produksjonssvikt som skyldes klimatiske årsaker det ikke er mulig å sikre seg mot, kan søke om tilskudd ved produksjonssvikt. **Søknadsfristen er som vanlig 31. oktober.** Søknadsskjemaet finner du på [Landbruksdirektoratets sider](#).

Ordningen gir ikke erstatning for produksjonssvikt som er forårsaket av sykdommer, skadedyr og ugras (selv om dette kan knyttes til klimatiske forhold), skader som skjer på lager, produksjonssvikt som skyldes en driftsform som ikke er faglig forsvarlig, produksjonssvikt som skyldes forhold som kan kontrolleres ved aktiv bruk av forebyggende tiltak, eller for indirekte klimatiske skader (f.eks. dårlig pollinering som gir lavere avlinger eller sterk vind som gir mye nedfallsfrukt).

Du må melde fra til kommunen **snarest mulig** når du ser at det er en **risiko** for avlingssvikt i en vekstgruppe, slik at vi har mulighet til å kontrollere arealet på et tidspunkt der klimaskaden er synlig.

Du kan søke tilskuddet uten å ha sendt inn melding, men da må du kunne dokumentere godt at skaden skyldes klimatiske årsaker. [Her finner du skjemaet for melding ved mulig produksjonssvikt](#).

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Nye satser for RMP 2025

Innlandet har fått 259,2 millioner kroner til disposisjon til årets RMP-tiltak i jordbruksavtalen.

Økningen i årets tildeling er mindre enn tidligere. Statsforvalteren forventer økning i omsøking spesielt i miljørettede tiltak, samtidig som jordbruksavtalen pålegger en økning av minstesatser for noen tiltak. Det gjør at Statsforvalteren ved beregning av foreløpige satser må redusere satser for noen tiltak. Spesielt gjelder dette tilskudd til drift av bratt areal. Satsene er også justert ned for skjøtsel av kulturhistoriske områder, ingen jordarbeiding i ikke-prioriterte områder, miljøvennlig husdyrgjødsel-spredning i vekstsesongen uten nedmolding og for småfe i organisert beitebruk.

Ellers er det satser for setring og klimarådgiving som har fått nasjonale minstesatser, og derfor får økning av satsene.

[Tiltak og satser er listet opp i RMP-veilederen som du finner på denne siden.](#)

Innovasjon Norge

Besøk til høsten

Saksbehandlerne hos Innovasjon Norge har i vår prioritert å behandle søknadene som har kommet inn, for å holde saksbehandlingstiden nede. Til høsten vil de prioritere dager ute, for å veilede gårdbrukere som har planer om prosjekt de vurderer å søke støtte til.

Innovasjon Norge ønsker beskjed fra kommunen innen 1. september om hvem som gjerne vil at de skal komme på besøk. **Hvis du ønsker besøk fra Innovasjon Norge, gi beskjed til Marte Marie innen mandag 18. august**, slik at vi kan få planlagt en besøksdato til høsten.

På [Innovasjon Norges nettside](#) finner du mer informasjon om hvem som kan få midler, hva de kan finansiere, forutsetninger osv. for tradisjonelt landbruk og for tilleggsgnæring.

Tomt for midler for i år

Innovasjon Norge har mottatt veldig mange søknader i år, og de ble tidlig tomme for midler. De anbefaler derfor søkere som planlegger å sende inn en søknad, om å gjøre denne klar i god tid før nyåret.

Fra 1. november kan man begynne å sende inn søknader, slik at de ligger klart til behandling over nyttår. De anbefaler å sende inn søknaden så raskt som mulig på nyåret, og senest i mars.

Forskriftsendring

Tidligere i år ble det vedtatt endringer i forskrift om midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket mm. (IBU-forskriften). Kommunen har ikke lenger en formell rolle ved innsending og ferdigstilling av søknader, og skal kun veilede. Søknadene går ikke lenger gjennom kommunen, men sendes nå direkte til Innovasjon Norge. Kommunen skal heller ikke ut på sluttbefaring når prosjektet skal ferdigstilles.

En annen endring er at man kan begynne på prosjektet etter at søknaden er innsendt. Tidligere kunne man ikke begynne før man hadde mottatt vedtaket fra Innovasjon Norge.

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Førsteårskontroll floghavre

Vi har ikke mottatt noen søknader om førsteårskontroll av floghavre, og kommer derfor ikke til å gjennomføre noen befaringer på dette i sommer.

Fjerning av kantsoner og tiltak i vassdrag er søknadspliktig

Kantsoner langs elver, bekker og innsjøer er viktige for naturmangfoldet både på land og i vannet. Trær og busker stabiliserer kanten av elver og bekker, reduserer faren for utrasing og erosjon, og kan fungere som flomdemper. Kantsoner bidrar også til å redusere avrenning av matjord og næringsstoffer fra dyrka mark.

Fjerning av kantvegetasjon langs vassdrag er derfor søknadspliktig. Du kan imidlertid drive *skjøtsel* av kantvegetasjonen ved plukkhogst uten å søke, så lenge dette ikke øker avrenningen til vassdraget eller medfører en endring i livsvilkår for planter og dyr.

Du finner mer informasjon om kantsoner og hvordan du kan søke om å få fjerne kantvegetasjon her:

- [Kantvegetasjon langs vassdrag må bevares](#)
- [Kantsoner langs vassdrag i jordbrukslandskap](#)

Hvis du fjerner kantsoner uten tillatelse, kan saken bli sendt til NVE for ulovlighetsbehandling.

Vi minner også om at alle tiltak i vassdrag er søknadspliktige etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Dette kan være for eksempel flomsikring, uttak av masser og utskifting av bru, rør eller kulvert. Du kan lese mer om dette [på statsforvalterens nettside](#). Slike tiltak kan i tillegg være søknadspliktige til kommunen etter plan- og bygningsloven.

Skogfond og tilskudd

Etter bevilgning av tilskuddsmidler til kommunen i 2025 gir vi inntil 35 % tilskudd til ungskogpleie.

Tiltak som er berettiget tilskudd vil bli behandlet fortløpende med utbetaling som tidligere, men tilskudd vil bli godskrevet skogfondskonto mot slutten av året (desember) når vi ser totalbehovet. Hvis behovet for tilskudd er større enn tildelte midler, kan tilskuddssatsen reduseres slik at flest mulig får støtte. Hvis du leverer krav etter **25. november**, kan du ikke forvente å få tilskuddssats for 2025.

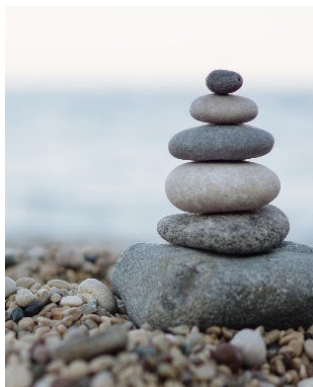
Skogsbilveger

Hvis du planlegger å etablere eller ruste opp skogsbilveger og vurderer å søke tilskudd, må dette planlegges i god tid før tiltaket skal påbegynnes – helst ett år før du har tenkt å starte, slik at kommunen har mulighet til å ta med dette i budsjettene for tilskuddsmidler året etter. For 2025 har vi ikke igjen midler til tiltak.

⇒ *Kontakt:* [Åse Marit Skjølås](#)

Bondens nettverk – når du trenger støtte!

En bonde har et stort ansvar hver eneste dag. Alle bønder kan oppleve en situasjon eller hendelse som gjør at det er vanskelig å håndtere alt alene. Bønder opplever de samme utfordringene som folk flest, for eksempel skilsmisse, sykdom, stress og vanskelige økonomiske situasjoner.

Derfor har vi nå etablert *Bondens nettverk* i Østre Toten. Dette er et lavterskeltilbud for bønder som trenger støtte. Står du selv i en vanskelig situasjon, eller du er bekymret for noen andre? Ikke nøl med å ta kontakt!

Bondens nettverk er aktivt hele året, også i sommerferien.

Les mer om Bondens nettverk her: www.ototen.no/bondensnettverk

Lagring av rundballer

Førsteslåttene er nå stort sett ferdig, og jordene er fulle av rundballer. Vi minner om at det er viktig at rundballene lagres på en trygg måte både for trafikanter og for naturen.

For å unngå avrenning av silopressaft til vassdrag bør rundballene lagres på ugrøfta mark med god drenering, og minst 50 meter (helst 100 meter) fra bekker, elver, kanaler, kummer eller veggrofter. De må ikke lagres på dårlig drenert jord med direkte helling til vassdrag.

Av hensyn til trafikksikkerhet er det ikke tillatt å lagre rundballer helt inntil veger. Det er fastsatt sikkerhetssoner for ulike type veger, der bredden på sonene avhenger av type veg og fartsgrense.

Gamle og ødelagte rundballer utgjør en stor risiko for forurensning til vassdrag, og er heller ikke et pent innslag i kulturlandskapet. Rundballer regnes som næringsavfall, og er ikke tillatt å brenne. Etter at platen er fjernet må de derfor komposteres eller spres utover jorde for nedmolding. Platen leveres til miljøstasjonen.

[Du finner mer informasjon om sikkerhetssoner, lagring og avhending av rundballer på kommunens nettside.](#)

Unngå at landbruksplast spres i naturen

Det er viktig at platen fra rundballer samles opp og lagres slik at den ikke blåser i stykker og ender opp i naturen. Selv om en stor andel av rundballeplaten i Norge leveres til gjenvinning, er rundballeplast fortsatt en stor kilde til plastforurensning både på land og i vassdragene våre. Dette er skadelig for dyr og for miljøet generelt. Det gir også landbruket et dårlig rykte, siden slik forurensning ofte er godt synlig.

Platen bør håndteres og oppbevares slik at den ikke blir skitten før levering. Husk at all brenning av plast og annet avfall er forbudt.

Ren rundballeplast kan leveres gratis til miljøstasjonene på Kraby eller Dalborgmarka.

Bekjempelse av kjempebjørnekjeks og andre fremmede arter – grunneiers ansvar

Kjempebjørnekjeks (foto: E. Fløistad, NIBIO).

Vi har mange eiendommer i kommunen med forekomster av kjempebjørnekjeks. Det er du som har ansvaret for å bekjempe fremmede arter på din eiendom. [På kommunens nettside kan du lese mer om hva du kan gjøre for å bli kvitt kjempebjørnekjeksen.](#)

Dessverre har vi flere andre planter i kommunen som også er uønsket i norsk natur, fordi de fortrenger den lokale, naturlige vegetasjonen. Spansk kjørvel, kjempespringfrø og park-slirekne er blant de artene som begynner å få stor utbredelse her.

I [Plantevernleksikonet](#) finner du informasjon om hvilke tiltak som fungerer best for å bekjempe andre fremmede planter. Du finner også lenker til informasjon om en del arter [på kommunens nettside](#)

Vi oppfordrer deg til å gjøre en innsats på din eiendom hvis du finner arter vi helst vil bli kvitt. Det er en fordel om naboer går sammen om bekjempelse, slik for å unngå spredning tilbake til et område som er «ryddet».

Du må regne med at det tar flere år å bekjempe en forekomst av en uønsket art, siden disse plantene ofte har svært spiredyktige frø som kan spire etter mange år i bakken. Enkelte av plantene sprer seg også via rota.

Planterester og frøkapsler som kan bidra til spredning av en fremmed art, må ikke kastes i hageavfallet. Dette kan du i stedet pakke i tette sekker og levere gratis som restavfall på Kraby miljøstasjon. Det blir da sendt til brenning.

Saker som skal på høring

På grunn av ferieavvikling både i kommunen og hos overordnede myndigheter, vil behandlingen av saker som må sendes på høring ta lenger tid enn ellers i året. Dette gjelder alle nydyrkingssaker og dreneringssaker hvor det er kulturminner på det aktuelle området.

Ferietid på landbrukskontoret

Det er snart ferietid. Her er en oversikt over hvilke uker vi på landbrukskontoret har fri i sommer:

- Ada Engødegård: uke 29-31
- Åse Marit Skjølås: uke 29-32
- Erkki-Einar Søberg: uke 30-33
- Marte Marie Taralrud: uke 28-31

VIKTIGE (SØKNADS)FRISTER

- ⇒ **01.08.** Melde inn arealer for nydyrking
- ⇒ **15.10.** RMP – jordbruksforetak
- ⇒ **15.10.** Produksjonstilskudd
- ⇒ **31.10.** Tilskudd ved produksjonssvikt
- ⇒ **15.11.** RMP – beitelag
- ⇒ **25.11.** Tilskudd til tettere planting
- ⇒ **25.11.** Tilskudd til gjødsling av skog
- ⇒ **25.11.** Tilskudd til miljøtiltak i skog
- ⇒ **01.12.** Behandling av skogfondutbetaling

Kontakt oss!

Østre Toten kommune, enhet byggesak og landbruk, telefon 611 41 500.

For informasjon om hovedansvarsområder for den enkelte ansatte, se [kommunens nettside](#).

Ada Engødegård, jordbrukssjef

ada.engodegard@ototen.no

tlf 468 36 982

Erkki-Einar Søberg, landbruksrådgiver

erkki-einar.soberg@ototen.no

tlf 468 41 498

Marte Marie Taralrud, landbruksrådgiver

marte.marie.taralrud@ototen.no

tlf 468 55 927

Åse Marit Skjølås, skogbrukssjef

ase.marit.skjolas@ototen.no

tlf 468 44 731

Vi ønsker alle en riktig god sommer!

